

Svar på remissförfrågan från Regeringskansliet Socialdepartementet gällande Boverkets rapport Utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag.

Bostadscenter tackar för möjligheten att inkomma med kommentarer.

Bostadscenter

Bostadscenter.se är ett "Nationellt kunskapscenter för bostadsanpassning", skapat genom stöd av Allmänna Arvsfonden. Bostadscenter skapades av fem förbund i gemenskap utifrån ambitionen att höja kunskapsnivån inom bostadsanpassning. Till bostadscenter vänder sig sökande och anhöriga för frågor, råd och allra främst då de stöter på svårigheter i samband med en funktionsnedsättning.

Bostadscenter välkomnar förslagen i sin helhet utifrån synen att all utveckling baserat på erfarenhet är till det bättre. Vi utgår från syftet är att förbättra och förenkla processen och kan då inte se någon punkt som ska leda till det motsatta. Visserligen önskar vi att vissa punkter uttrycks tydligare för att minska risken för feltolkningar men förväntar oss också att det arbete som kvarstår kommer att medföra det. Med det sagt väljer vi att ge följande kommentarer baserade på kontakter med främst sökande.

Ansökningsprocessen

Processen för ansökan av bostadsanpassning är alltför komplicerad och omständlig. Som exempel kräver vissa kommuner upp till tre offerter för att kunna ge bifall. Något som så vitt vi förstår inte har något stöd i lagstiftningen. Kommunens handläggare borde ha en förhållandevis god erfarenhet av de vanligaste anpassningarna och därmed enkelt kunna bedöma vad som kan ses som skälig kostnad. Vissa kommuner hävdar även att skälig kostnad alltid ska jämföras med lägsta pris vilket riskerar att försämma anpassningen sett till önskad funktion.

Det förekommer en stor ojämlikhet då kraven för ansökan är väldigt olika bland kommunerna och ofta mycket byråkratisk. Något som innebär att den sökande många gånger inte har förmågan att ta sig hela vägen till en anpassning. Det är så komplicerat för en person i utsatt ställning att de skulle behöva lotsas genom processen. I vissa kommuner ges gott stöd, men det vore nog önskvärt att hjälpen med ansökan skulle komma från någon annan än den som sedan ska fatta beslut om avslag eller bifall.

Faktiska problem

Avsaknaden av möjlighet till förvaring av hjälpmedel i för elektriska rullstolar är ett omfattande problem som skapat stor ojämlikhet och främst drabbat boende i flerfamiljshus. Just boende i flerfamiljshus är många gånger också de som har en svagare ekonomi jämfört med de som bor i egen villa. Vi välkomnar verkligen att även de genom förslaget nu åter får möjlighet till ett självständigt liv.

Möjligheten till självständighet gällande personlig hygien är ett mycket stort problem som ej belysts tillräckligt. Många kommuner ger avslag för eftersatt underhåll rent generellt där det bedöms att öppen duschplats ej kan anordnas. Grund för det kan vara att de anser att det är ett för gammalt tätskikt eller något som en liten spricka i en tapetskarv. Att de då inte beviljar en anpassad duschkabin är en gåta då de är skapade för just ändamålet att vid ett behov alltid kunna ersätta badkar med dusch. Det skulle ju dessutom minska risken för fuktskador jämfört med hur det var innan anpassningen. Risken blir istället att badkaret tas bort och den funktionsnedsatte tvingas duscha på den ytan som kommunen bedömt som eftersatt. En stilla undran är också vad kommunens bostadsanpassning egentligen har för ansvar för den sökandes fuktskydd? Om något händer vid en anpassning hänvisar de ju ändå till ett förhållande mellan den sökande och installatören? Vi har fått exempel där kommuner hänvisat till Boverket och krav på att insättning av en duschkabin är det samma som en påbörjad renovering varför golvet då måste göras om utifrån dagens byggregler. Med andra ord kan inte de anpassade kabinerna sättas in! Det hela känns väldigt konstigt då lagstiftningen inte handlar om fastighet och sak, utan om individens möjlighet att skapa självständighet i eget boende.

Slutligen vill vi även lyfta fram ett problem som uppstår då den sökande avlider under själva processen. Vid till exempel anpassning med trapphiss är tid från bifall till anpassning relativt lång. Det är en specialbyggd anpassning som utförs och där det från produktionsstart kan ta upp mot ett par månader. I det fall den sökande då avlider drar kommunen tillbaka beviljandet och den sökandes anhöriga står med ett krav från installatören på en nu oanvändbar och specialbyggd anpassning, vilket kan innebära en kostnad på upp mot 100 000 kr. Anpassningen har då skapat en tvist mellan oförstående anhöriga vilka kan sakna betalningsförmåga och en installatör som kan vara en liten ensamföretagare. Här behöver något klargöras och en trygghet skapas.

Stockholm 2024-03-28

Bostadscenter